

PAPOUŠCI

75 Kč • 2,95 €
pro předplatitele
65 Kč

Zdeněk
Vandělík
O chovu aratingů
hnědohrdlých

ROZHOVOR s kurátorem chovu ptáků
ZOO PRAHA Antonínem Vaidlem

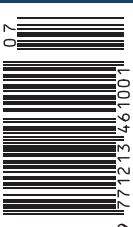
Ing. Martin Rašek:

Odchov papoušků chocholatých

Papoušci u Miroslava Preisse

Korela chocholatá - opalinová mutace

Představení veteriární kliniky MADA

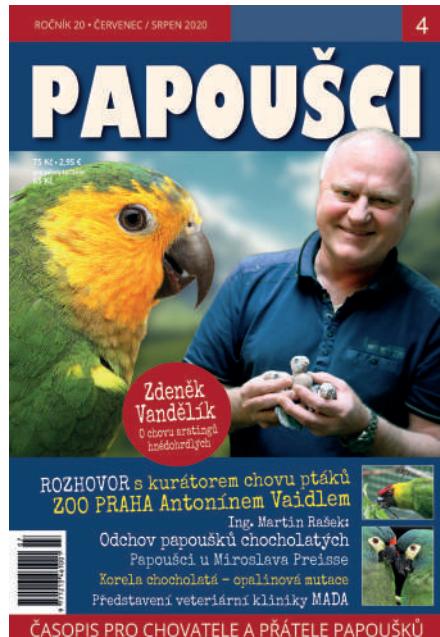
ČASOPIS PRO CHOVATELE A PŘÁTELE PAPOUŠKŮ

Dopřejte si předplatné časopisu PAPOUŠCI

TIŠTĚNÉ
předplatné
390 Kč/rok

ELEKTRONICKÉ
předplatné
300 Kč/rok

Kvalitní články, obsahující cenné informace od zkušených chovatelů.

Objednávka předplatného na webu:
www.papousci.com
nebo na tel. 777 333 370

Zajišťuje SEND Předplatné, spol. s r.o.

- ▶ Předplatné tištěného časopisu PAPOUŠCI lze snadno objednat na webových stránkách.
- ▶ Lze uhradit platební kartou.
- ▶ Nabízíme dárkové poukazy na roční předplatné.

OBSAH

PAPOUŠCI 4/2020
červenec–srpen

- Aktuality z LORO PARQUE FUNDACIÓN
Rafael Zamora Padrón 207
- Janovské setkání chovatelů
exotického ptactva
Marcel Kohout, Miloslav Vošický,
Martin Paček 208
- „Sdílení informací je důležité,”
říká Antonín Vaidl, kurátor
chovu ptáků Zoo Praha
Alena Winner 210

- MVDr. Helena Vaidlová: „S pacienty
to nikdy nevzdávám.” 220
Alena Winner, MVDr. Helena Vaidlová
- Papoušek chocholatý a jeho chov
Ing. Martin Rašek 224
- O chovu aratingů hnědohrdlých
v českých podmínkách, 1. část 230
Alena Winner, Zdeněk Vandělík
- Od chovu papoušků k výrobě voliéř 238
Dominik Svák
- Jak správně odebírat vzorek
krve a peří 241
Doc. Radek Vodička, Mgr., Ph.D.
- Miroslav Preiss
– s pravým srdcem chovatele 246
Alena Winner, Miroslav Preiss
- Modří agapornisové aneb
Je modrá dobrá? 252
Ing. Petr Vopálka, Ondřej Nový
- Vizitka chovatele: Karl Van de Kolk 258
Karl Van de Kolk
- O španělském krmivu PSITTACUS
s Jakubem Janoschem 262
Jana Zuziaková, Jakub Janosch
- Může se s přibývajícím věkem měnit
chování arů domácích mazlíčků? 266
Milena Vaňková
- Dovolená s papoušky pod stanem 269
Vendula Černá

ESHOP

PAPOUŠCI

ČASOPIS PRO CHOVATELE
A PŘÁTELE PAPOUŠKŮ

TIŠTĚNÝ
ČASOPIS

ČLÁNKY
ONLINE

CHOVATELSKÁ
INZERCE

NOVĚ
NA NAŠEM
WEBU

Elektronická čísla
také jednotlivě!

DO MOBILŮ, TABLETŮ, POČÍTAČŮ...

www.papousci.com

Aktuality

LORO PARQUE FUNDACIÓN

LORO PARQUE
FUNDACIÓN
WE CARE

Text a foto: Rafael Zamora Padrón,
vědecký ředitel nadace Loro Parque Fundación

Samice alexandra dlouhoocasého
v hnízdní budce (*Psittacula longicauda*)/LPF.

Drsné okolnosti vyvolané globální pandemii naštěstí nebyly pro Loro Parque Fundación překážkou při pokračování v ochraně ohrožených druhů. Projekty, které jsou nadací financovány, se i nadále realizují v terénu v různých částech světa. Samozřejmě za předpokladu, že se biologům podařilo získat potřebné licence pro práci dle zákonů konkrétních zemí.

Stejně tak pokračujeme v práci v našem chovném centru, kde se nachází největší kolekce papoušků světa. Denně se o ně s láskou staráme, denně jim zkvalitňujeme život. Dle našich analýz se reprodukce od roku 2016 markantně zvýšila. Na konci dubna letošního roku jsme okroužkovali sto mláďat loriů. Ve stejném období před čtyřmi lety jich bylo 43.

Za jeden z klíčů úspěchu považujeme nabídku vysoko kvalitního a chemicky neošetřeného ovoce a zeleniny bez pesticidů z vlastní farmy. Výhodou je také, že krmíme ve správný čas doby zrání. Stejně tak podáváme moučné červy a domácí koláč dle receptu Loro Parque. Vše v kombinaci je součástí následného chovatelského úspěchu. Samozřejmě nesmíme zapomenout na kvalitní nektar, který neobsahuje nadbytek cukrů a proteinů. Krmivo měníme v závislosti na ročním období. Nutné je dobré znát každý druh i konkrétní páry papoušků a tím, že pozorování a záznamy nepodceňujeme, se nám podařilo zvýšit počet oplozených vajec.

Snůšku máme také u alexandrů dlouhoocasých (*Psittacula longicauda*). Zejména v průběhu hnízdění je tento druh velice citlivý. Trpělivě čekáme zda budou vejce oplozená či nikoliv.

Márcia Weinzettl a její technický tým nyní fungují na maximum. Mnoho chovatelských základů muselo být modifikováno na základě analýz každého páru. Mluvíme o více než 3 000 papoušcích, kteří prožívají hlavní hnízdní období. Tam, kde to bylo nutné, došlo ke změně parametrů chovu, abychom dosáhli lepších výsledků.

Radost máme z odchovu papoušků krátkoocasých (*Graydidascalus brachyurus*), kteří se právě vylíhlí. Druh, jenž je velmi bázlivý se nesnadno odchovává a potřebuje velký prostor. Osvědčil se chov v kolonii s dostatečnou nabídkou hnízdních možností.

To samé se týká i amazoňanů modrolících (*Amazona dufresniana*), kteří nejsou příliš snadno odchovatelní. I u nich zaznamenáváme enormně výborné výsledky.

První letošní mláďata mají také papoušci kapští (*Poicephalus robustus robustus*, *Poicephalus robustus fuscicollis*). Dle vyvíjející se situace usuzujeme, že budou mít velmi úspěšnou sezónu.

Dobré zprávy nám dávají naději a víru, že všechna odchovaná mláďata zajistí budoucnost druhu v Loro Parque Fundación. ■

„Sdílení
informací
je důležité,“

říká Antonín Vaidl,
kurátor chovu ptáků
Zoo Praha

Hlavním vstupem do Zoo Praha procházím první červnovou středu. Několik týdnů ji nebylo možné navštívit, ale teď už se tady opět tvoří houčky spokojených rodinek a dalších návštěvníků, dychtivých prohlédnout si jednu z nejpůsobivějších a velmi dobře vedených zahrad světového formátu. Na rozloze 58 hektarů je 12 unikátních pavilonů a více než 150 krásně upravených expozic. Chovatelé se tu starají o 4 600 zvířat náležících k 680 druhům. Kurátorem zdejšího chovu ptáků je Antonín Vaidl, kterého zdravím, a společně se po strmé pěšině lemované skalnatými svahy ubíráme ke kavárně Černohouska, abychom vytvořili interview pro časopis PAPOUŠCI. Je mi skutečně nesmírnou ctí sdílet chvíle s vysoce respektovaným kurátorem. Neodpustím si prozradit, že velkou obdivovatelkou Vaidlových aktivit je mimo jiných také známá chovatelka, autorka řady publikací a ochránkyně papoušků Rosemary Low.

Jaké jsou aktuální plány s ary Learovými?

Momentálně máme dva páry, které jsou vystaveny v Rákosově pavilonu. To, že musí být papoušci představeni veřejnosti, bylo podmínkou brazilské vlády. Zoo Praha je součástí záchranného programu a kromě nás také Loro Parque, který ary Learovy dlouhodobě

úspěšně rozmnожuje. Ostatní arové Learovi drženi mimo Brazílii, což je po uzavření chovatelské stanice v Al Wabra zhruba polovina populace, nejsou oficiálně součástí mezinárodního chovného programu. Chybí bohužel společná koordinace chovu, což aktivitám

*Ara Learův
v expozici Rákosova pavilonu.*

Expozice arů Learových.

Pro hnízdění se osvědčily budky z přírodního kmene.

Voliéra pro papoušky chocholaté.

když dostanou něco dobrého, přilétnou ke krmitku, i když u něj ještě stojíte. Pokud je přítomna návštěva, stačí ustoupit jeden krok a pozorovat jejich vnitřní boj mezi touhou prozkoumat a ochutnat a strachem z neznámé osoby, který nakonec vždy prohraje. Chovatel tak má možnost papoušky dlouze pozorovat zblízka a užívat si jejich krásu i hravost. Ta ještě více vynikne, pokud budou mít širší voliéru. U dvou chovných páru používám voliéru $1,8 \times 3,4$ m (výška něco přes 2 m). Tím získají prostor, který využijí ve všech směrech, na rozdíl od klasických úzkých voliéř, kde ptáci mohou lézt pouze

Papouškům je nutné pravidelně předkládat čerstvé větve chemicky neošetřených stromů.

s mizením vajec, papoušci je pojídali. Chovatel nechal vyrobit budku, která má dvě dna s tím, že v horním je otvor, kterým vejce propadne dolů do měkkých hoblin. Budku denně kontroluje. Vejce je nutné odebrat a umístit do líhně. V loňském roce se tímto způsobem podařilo odchovat jedno mládě, které dokrmil chovatelův tchán Václav Rejzek. Před několika měsíci bohužel nečekaně odešel a Miroslav Preiss na tohoto člověka, který se mu vryl hluboce do srdce, s vřelou láskou vzpomíná.

K voliéram doplňuje: „Chovatelské zařízení jsem si projektoval sám. Jsem velmi často na cestách a mám v mezičasech čas na přemýšlení. Internet nepoužívám, takže z toho jsem si inspiraci nebral. Místo googlení hodně čtu knihy a časopisy. Teorii jsem spojil se svou dosavadní praxí a voliéry jsem nejprve načrtal na papír a následně udělal přesný projekt. S odstupem času musím říci, že bych nic neměnil. Důležité totiž je, vše dopředu důkladně promyslet, a až teprve poté se do stavby pustit.“ Se zděnou částí mu pomáhali zedníci, ale jinak celé zařízení dokončil sám. Když je chovatel zručný, je to velká výhoda, protože nejlépe ví, jak mají ve výsledku voliéry vypadat.

Druhou část chovatelského komplexu tvoří soustava voliér z tvrdého dřeva pro malé druhy aratingů (foto na str. 243), která dohromady měří 9×3 metry. Dle chovatelových slov měla být na této ploše obytná pergola, ale jak už to u chovatelů bývá, plány se změnily, a nyní i na tomto místě žijí papoušci. Tyto dřevěné voliéry jsou zajímavé tím, že v jejich prostředku je umístěna zástěna, a teprve za ní se nachází hnízdní budka. Papouškům je tím zajištěn pro hnízdění potřebný klid. Od budky nevidí na dění venku a cítí se bezpečně. I tomu chovatel přikládá důležitost a míní, že to přispívá k opakujícím se každoročním úspěchům bez větších časových pauz.

Miroslav Preiss s úspěchem odchovává ary ararauna, kteří pocházejí z tradičního a kvalitního chovu J. Janky. Arové mají k dispozici voliéru o délce výletu šest metrů, výšce tři metry a šířce dva a půl metru. Rozměry

Nyní v červnu jsou v hnízdech mláďata aratingů slunečních, arů ararauna, aymarů šedoprsých, dále papoušci zpěvaví, australské andulky a tři mláďata papoušků kouřových ve skořicové mutaci.

záletu jsou $3 \times 2,5 \times 1,5$ m (délka, výška, šířka). Proletová okna měří 60×70 cm a lze je vysadit. V krytému prostoru jsou umístěny dvě budky ležatého typu. Jedna má rozměry $100 \times 40 \times 40$ cm (délka, šířka, výška). Arové si však pro hnízdění vybrali menší o rozměrech $60 \times 35 \times 35$ cm (délka, šířka, výška). Budku si nikterak neopracovali. Je z dubového dřeva a vletový otvor je oplechovaný. Podestýlku tvoří dubové hobliny.